

Sygn. akt VI P 115/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 22 lipca 2013 r.

Sąd Rejonowy dla Warszawy Pragi - Południe w Warszawie VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych
w składzie:

Przewodniczący: SSR Monika Roslan - Karasińska

Ławnicy: Wiesława Bożenna Benedysiuk

Jadwiga Pawlik

Protokolant: Mateusz Staniszewski

po rozpoznaniu w dniu 22 lipca 2013 r. w Warszawie na rozprawie

sprawy z powództwa J. R.

przeciwko (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w W. – Oddział w K.

o przywrócenie do pracy i zasądzenie wynagrodzenia za czas pozostawania bez pracy albo o odszkodowanie w związku z niezgodnym z prawem rozwiązaniem przez pracodawcę umowy o pracę bez wypowiedzenia, o odszkodowanie za nie wydanie świadectwa pracy w terminie, o sprostowanie świadectwa pracy, o wynagrodzenie, o wynagrodzenie za godziny nadliczbowe, o ekwiwalent pieniężny za niewykorzystany urlop wypoczynkowy

orzeka

1. powództwo oddala;
2. odstępuje od obciążania powoda J. R. kosztami procesu, w tym kosztami zastępstwa procesowego poniesionego przez stronę pozwaną (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w W. – Oddział w K..

Sygn. akt VI P 115/12

UZASADNIENIE

W pozwie z dnia 02 lutego 2012 roku (data wpływu) **powód** J. R. wniósł pozew przeciwko (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. o sprostowanie świadectwa pracy w ten sposób, aby wykreślić art. 52 k.p., wypłatę odszkodowania za niezgodne z prawem rozwiązanie umowy o pracę bez wypowiedzenia, zasądzenie wynagrodzenia (pозew. k.1-2). Powód nie zgodził się ze wskazaną przyczyną rozwiązania umowy o pracę bez zachowania okresu wypowiedzenia, wskazując, iż w dniu 23 stycznia 2012 r. pracował w godzinach od 12.00 do 20.00. Po zakończeniu pracy gdy już wychodził do domu pozwany poinformował go, że ma zostać dłużej w pracy. Powód twierdzi, iż czuł się źle a jego obecność w pracy po zakończeniu swojej zmiany nie była aż tak konieczna.

Ostatecznie powód reprezentowany przez pełnomocnika z urzędu wniósł o przywrócenie powoda do pracy i zasądzenie wynagrodzenia za czas pozostawania bez pracy w wysokości 1,5 – krotności wynagrodzenia tj. 4.613,40 złotych brutto na podstawie art. 58 k.p. lub o odszkodowanie w wysokości trzymiesięcznego wynagrodzenia tj. 9.226,80 złotych brutto, na podstawie art. 99 k.p. o odszkodowanie wysokości 6 tygodniowego wynagrodzenia tj. 4.258,52 złotych brutto, wynagrodzenie za grudzień 2011 r. i częściowo styczeń 2012 r., ekwiwalent za niewykorzystany urlop

wypoczynkowy 27 dni łącznie 3.000,00 złotych netto, wynagrodzenie za godziny nadliczbowe w wysokości 5.000,00 złotych brutto z ustawowymi odsetkami (k. 57 -57 verte- pismo procesowe pełnomocnika powoda z urzędu z dnia 25 lipca 2012 r.).

Ostatecznie pełnomocnik powoda z urzędu podtrzymał wszystkie żądania i wnioski i wniosł:

- 1. przywrócenie do pracy i zasądzenie wynagrodzenia za czas pozostawania bez pracy w wysokości 1,5 – krotności wynagrodzenia tj. 4.613,40 złotych brutto na podstawie art. 58 k.p.**
- 2. lub o odszkodowanie w wysokości trzymiesięcznego wynagrodzenia tj. 9.226,80 złotych brutto,**
- 3. na podstawie art. 99 k.p. o odszkodowanie wysokości 6 tygodniowego wynagrodzenia tj. 4.258,52 złotych brutto,**
- 4. wynagrodzenie za grudzień 2011 r. w wysokości 430,00 złotych i częściowo styczeń 2012 r. – 334,78 złotych,**
- 5. ekwiwalent za niewykorzystany urlop wypoczynkowy 24 dni za 2011 r.- 3.515,04 złote brutto i 3 dni za 2012 r. – 439,38 złotych brutto,**
- 6. ponadto zmodyfikował żądanie zasądzenia odsetek ustawowych od należności:**
- 7. (tj. od kwoty 430,00 złotych tytułem wynagrodzenia za miesiąc grudzień 2011 r. od dnia 11 stycznia 2012 r. do 19 lipca 2012 r. w kwocie 28,65 złotych, za okres od dnia 20 lipca 2012 r. do dnia zapłaty;**
- 8. od kwoty 334,78 złotych – tytułem wynagrodzenia za styczeń 2012 r. za okres od 11 lutego 2012 r. do dnia 19 lipca 2012 r. w kwocie 19,20 złotych i za okres od 20 lipca 2012 r. do dnia zapłaty;**
- 9. od kwoty 3.515,04 złotych – tytułem ekwiwalentu pieniężnego za 24 dni urlopu za 2011 r. od dnia 24 stycznia 2012 r. do 19 lipca 2012 r. w kwocie 28,48 złotych i za okres od 20 lipca 2012 r. do dnia zapłaty;**
- 10. od kwoty 439,38 złotych tytułem ekwiwalentu pieniężnego za 3 dni urlopu za 2012 r. – od dnia 24 stycznia 2012 r. do 19 lipca 2012 r. w kwocie 28,48 złotych i za okres od 20 lipca 2012 r. do dnia zapłaty (pkt 3 litera a-d k. 99 verte pisma procesowego pełnomocnika powoda z dnia 12 października 2012 r.).**
- 11. Ponadto rozszerzył powództwo w ten sposób, że wniosł o zasądzenie na rzecz powoda odsetek ustawowych za opóźnienie od kwot nieterminowo wypłaconego wynagrodzenia za grudzień 2011 r. i styczeń 2012 r.:**
- 12. od kwoty 1.779,09 złotych za okres od 11 stycznia 2012 r. do 12 marca 2012 r. włącznie – w kwocie 39,06 złotych**
- 13. i od kwoty 450,00 za okres od 11 lutego 2012 r. do 9 marca 2012 r. włącznie – w kwocie 4,48 złotych;**
- 14. od kwoty 400,00 za okres od 11 lutego 2012 r. do 12 marca 2012 r. włącznie w kwocie 4,34 złote**
- 15. i od kwoty 764,31 złotych za okres od 11 lutego 2012 r. do 15 marca 2012 r. włącznie w kwocie 9,45 złotych**

16. ***i od kwoty 260,00 złotych za okres od 11 lutego 2012 r. do 4 kwietnia 2012 r. włącznie w kwocie 4,86 złotych.***

17. ***Ponadto na podstawie art. 482 par. 1 k.c. w zw. art. 300 k.p. wniósł o zasądzenie odsetek ustawowych za okres od 20 lipca 2012 r. do dnia zapłaty od kwot skapitalizowanych wskazanych odpowiednio w pkt 3a,3b,3c,3d pisma procesowego z dnia 12 października 2012 r. k . 100). Zaś na podstawie art. 482 par. 1 k.c. w zw. z art. 300 k.p. wniósł o zasądzenie od pozwanego odsetek ustawowych za okres od 9 października 2012 r. do dnia zapłaty od kwot skapitalizowanych odsetek wskazanych w lit. a ppkt i-v pisma procesowego z dnia 12 października 2012 r. – k. 100.***

18. ***Ponadto pełnomocnik powoda z urzędu wniósł o zasądzenie wynagrodzenia za godziny nadliczbowe w wysokości 15.000,00 złotych brutto stanowiącej 5-krotność miesięcznego wynagrodzenia wskazując na podstawę art. 322 k.p.c. (k. 99-99 verte-100 - pismo procesowe pełnomocnika powoda z urzędu z dnia 12 października 2012 r., k. 159- protokół rozprawy z dnia 22 lipca 2013 r.).***

W uzasadnieniu żądania pełnomocnik powoda wskazał, iż wynagrodzenie za miesiące grudzień 2011 r. i styczeń 2012 r. pozwany wypłacił powodowi z opóźnieniem w częściach i w niepełnej wysokości. Na podstawie druków RMUA można stwierdzić, że należne powodowi wynagrodzenie za grudzień 2011 r. i styczeń 2012 r. powinno wynosić 2.209,09 złotych netto. W związku z tym powodowi należna jest niewypłacona część wynagrodzenia i odsetki ustawowe za okres opóźnienia, a o dacie wytoczenia o nie powództwa również odsetki od naliczonych odsetek ustawowych. Zgodnie z obowiązującym w pozwanej spółce regulaminem wynagradzania wynagrodzenie zasadnicze wypłacane jest za dany miesiąc do 10-tego dnia miesiąca następującego po miesiącu, za który wynagrodzenie przysługuje. W związku z tym wymagalność wynagrodzenia za grudzień 2011 r. datuje się na 11 styczeń 2012 r. a wynagrodzenia za styczeń 2012 r. na 11 luty 2012 r. Jednocześnie pełnomocnik powoda wskazał, iż nie jest możliwe sprecyzowanie żądania zasądzenia wynagrodzenia za pracę w godzinach nadliczbowych, jednak żądanie to zostało przez powoda uprawdopodobnione (k. 100- verte- pismo procesowe pełnomocnika powoda z urzędu z dnia 12 października 2012 r.). Ostatecznie pełnomocnik powoda z urzędu wniósł o zasądzenie wynagrodzenia za godziny nadliczbowe w wysokości 15.000,00 złotych brutto stanowiącej 5-krotność miesięcznego wynagrodzenia wskazując na podstawę art. 322 k.p.c. (k. 99-99 verte-100 - pismo procesowe pełnomocnika powoda z urzędu z dnia 12 października 2012 r., k. 159- protokół rozprawy z dnia 22 lipca 2013 r.).

Pełnomocnik pozwanego (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. w odpowiedzi na pozew wniósł o oddalenie powództwa w całości wraz z zasądzeniem kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego (k. 28 – odpowiedź na pozew). W toku procesu pełnomocnik pozwanego podtrzymał prezentowane stanowisko dodatkowo podnosząc zarzut przedawnienia roszczenia o wynagrodzenie za godziny nadliczbowe za lata 2006 -2009 (k. 159- protokół rozprawy z dnia 22 lipca 2013 r.).

W uzasadnieniu swojego stanowiska pełnomocnik pozwanego wskazał, że przyczyną zwolnienia dyscyplinarnego powoda było ciężkie naruszenie podstawowych obowiązków pracowniczych, a w szczególności nie wykonanie przez powoda w dniu 23 stycznia 2012 r. polecenia swoich bezpośrednich przełożonych i samowolne opuszczenie stanowiska pracy. Odnośnie żądania wynagrodzenia pełnomocnik pozwanego wskazał, iż w dniach 9, 12 i 16 marca 2012 r. powodowi zostało wypłacone wynagrodzenie, odnośnie żądania wynagrodzenia za pracę w godzinach nadliczbowych podniesiono, że powód pracował w godzinach nadliczbowych sporadycznie i otrzymywał za to dni wolne od pracy. Z zestawienia godzin wjazdu i wyjazdu na teren zakładu pracy wynika, że powód pracował od godziny 7 do 15.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Powód J. R.był zatrudniony w ostatnim okresie w pozwanej spółce (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. okresie od 18 maja 2010 r. do 31 grudnia 2011 r., a następnie od 1 stycznia 2012 r. do 23 stycznia 2012

r. w wymiarze 1 etatu na stanowisku Mechanika maszyn i urządzeń, na podstawie umowy o pracę na czas określony od dnia 01 stycznia 2012 r. do dnia 31 grudnia 2015 r. (k. 5, k. 6- umowa o pracę na czas określony, świadectwo pracy, akta osobowe). Wcześniej powód był zatrudniony w pozwanej spółce (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. od grudnia 2005 r. do 2009 r. (okoliczności bezsporne).

Miesięczne wynagrodzenie powoda z ostatnich trzech miesięcy zatrudnienia wynosiło 3.075,60 złotych brutto (k. 40- zaświadczenie o wynagrodzeniu – okoliczność bezsporna).

Powód J. R. pracował na dwie zmiany: od 7 do 15, a w drugim tygodniu od 12 do 20 od poniedziałku do piątku (k. 78- zeznania świadka M. W., k. 79- zeznania świadka J. K.). Było dwóch mechaników powód J. R. i J. T. (k. 114- zeznania świadka J. W., k. 115 – zeznania świadka R. Ć., k.147 – zeznania świadka J. T.).

W zależności od potrzeby powód pracował w nadgodzinach. U pozwanego pracodawcy występował nadgodziny, ale rzadko (k. 115- zeznania świadka R. Ć.). Bezpośredni przełożony mechaników R. Ć. prosił mechaników o pozostanie w pracy po swojej zmianie, nadgodziny były płatne albo były odbierane w postaci czasu wolnego (k. 115- zeznania świadka R. Ć.). Pracownicy informowali bezpośredniego przełożonego o odbiorze nadgodzin. W firmie obowiązywały dwa systemy ewidencjonowania czasu pracy: lista obecności podpisywana przy wejściu i karta zegarowa. Każdy pracownik wpisywał godzinę przyścia i wyjścia (k. 114-115- zeznania świadka R. Ć.). Świadek J. K. przez trzy miesiące zatrudnienia w 2011 r. w pozwanej spółce wypracował około 40 godzin nadliczbowych.

Z przedłożonego zestawienia godzin wjazdu i wyjazdu powoda do pracy za 2011 r. wynika, iż powód pracował w godzinach 7.00 -15.00. (załącznik do pisma procesowego pełnomocnika pozwanego 18 września 2012 r. k. 91-92, odpis skoroszytu A 4 – dokumentującego wjazd i wyjazd pojazdów z zakładu pracy pozwanego za okres styczeń 2011 – grudzień 2011, ewidencja czasu pracy za lata 2007-2012 r.- szara teczka).

Powód otrzymał wynagrodzenie za grudzień 2011 r. i styczeń 2012 r. (zaliczka 400 złotych data realizacji 12 marca 2012 r., 450,00 złotych data realizacji 09 marca 2012 r. za grudzień 2011 r. 1.779,90 złotych data realizacji 12 marca 2012 r. 764,31 złotych – zaliczka do wynagrodzenia za styczeń 2012 r.- data realizacji 16 marca 2012 r., 260,00 złotych zaliczka za styczeń 2012 r. data realizacji 4 kwietnia 2012 r.).

W 2011 r. powód J. R. miał do wykorzystania 26 dni urlopu oraz 12 dni urlopu zaległego. Powód przebywał na urlopie od 18 maja 2011 r. do 20 maja 2011 r. i od 11 lipca 2011 r. do 25 lipca 2011 r. (14 dni). W 2012 r. powód nie przebywał na urlopie wypoczynkowym. Wobec powyższego pozwana spółka wypłaciła powodowi ekwiwalent za niewykorzystany urlop wypoczynkowy za 24 dni zaległego urlopu (192 godziny) i 3 dni bieżącego za 2012 r. (24 godziny) łącznie 3.954,34 złote (załącznik do pisma procesowego pełnomocnika pozwanego 18 września 2012 r. k. 91-92, ewidencja czasu pracy za lata 2007-2012 r.- szara teczka).

W dniu 23 stycznia 2012 r. u pracodawcy (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. zaszła potrzeba i konieczność przeprowadzenia prac instalacyjnych układu rozciągającego na maszynie (...) zainstalowanie dodatkowego zakupionego kompletu noży bocznych celem wykonania zlecenia (k. 162- zeznania prezesa spółki K. C.). Prace te nie mogły być wykonane w innym czasie, ani następnego dnia. Bezpośrednim przełożonym powoda był R. Ć., który w dniu 23 stycznia 2012 r. wydał powodowi dyspozycję pozostania w pracy dłużej tj. po skończeniu pierwszej zmiany (k. 147 – zeznania świadka R. Ć., k. notatka służbowa z dnia 24 stycznia 2012 w aktach osobowych powoda) i dokończenia pracy, aby mogła ruszyć maszyna. Powód kończył już swoją zmianę, przygotowywał się do wyjścia. Bezpośredni przełożony powoda otrzymał kategorię informację, że powód odmawia, którą przekazał prezesowi. Maszyna (...) była jedną z maszyn do produkcji folii (...). Jedna z maszyn była w remoncie, druga maszyna była przygotowywana do remontu. Chodziło o dokończenie prac po to, by w trybie pilnym uruchomić maszynę(...) (k. 147 – zeznania świadka R. Ć., k. notatka służbowa z dnia 24 stycznia 2012 w aktach osobowych powoda). Prezes spółki K. C. bezpośrednio sam poszedł porozmawiać z powodem (k. 162- zeznania prezesa spółki K. C.). Powód odmówił wykonania polecenia i opuścił stanowisko pracy. Ze względu na to, że wykonanie dodatkowych pracy na maszynie było bardzo pilne bezpośredni przełożony powoda R. Ć., prezes spółki K. C. i pracownik G. R. dokończyli pracę uruchomili maszynę (...) Cała produkcja w pozwanej spółce jest powiązana ze sobą. Są 4 podstawowe działy w firmie. Jeśli

nie została wykonana folia to może wpływać to bezpośrednio na pracę drukarni, mogło nie nastąpić laminowanie i konfekcjonowanie i mogły nie pracować automaty zgrzewające (k. 114-116- zeznania świadka R. Ć., k. 116-117- zeznania świadka G. R., k. 117- zeznania świadka J. T., k. 162-163- zeznania prezesa spółki K. C.).

W dniu 23 stycznia 2012 r. pozwana spółka rozwiązała z powodem bez zachowania okresu wypowiedzenia umowę o pracę zawartą w dniu 31 grudnia 2011 z powodu ciężkiego naruszenia przez J. R. podstawowych obowiązków pracowniczych poprzez to, że nie wykonał poleceń bezpośrednich przełożonych w dniu 23 stycznia 2012 r. oraz samowolnie opuścił stanowisko pracy (rozwiązanie umowy o pracę k. 5).

W pozwanej spółce obowiązuje Regulamin wynagradzania z 1 stycznia 2005 r. oraz zarządzenie prezesa zarządu spółki (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z dnia 10 kwietnia 2009 r., zgodnie z którym wynagrodzenie zasadnicze wypłacane jest za dany miesiąc do 10 dnia miesiąca kalendarzowego następującego po miesiącu, za który wynagrodzenie przysługuje (załącznik do pisma procesowego pełnomocnika pozwanego 18 września 2012 r. k. 91-92, szara teczka).

Powód J. R. w dniu 30 stycznia 2012 r. otrzymał świadectwa pracy datowane na dzień 23 stycznia 2012 r., w którym wskazano, że pozwana spółka wypłaciła powodowi ekwiwalent za niewykorzystany urlop wypoczynkowy za 24 dni zaległego urlopu (192 godziny) i 3 dni bieżącego za 2012 r. (24 godziny) (k. 6 – świadectwo pracy, ręczna adnotacja powoda na świadectwie pracy z 23 stycznia 2012 r. „30.01.2012 r. - otrzymałem świadectwo pracy”). Powód nie składał wniosku do pracodawcy o sprostowanie świadectwa pracy.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie powołanych wyżej dowodów z dokumentów, w tym akt osobowych powoda, których autentyczność, jak też prawdziwość zawartych w nich oświadczeń, nie była kwestionowana przez żadną ze stron postępowania, oraz w oparciu o zeznania J. W., R. Ć., G. R. i J. T. oraz w charakterze strony prezesa spółki K. C. oraz częściowo M. W. i J. K..

Sąd odmówił wiarygodności zeznaniom powoda w tej części, w której usprawiedliwia on swoją decyzję o odmowie wykonania polecenia pozostania w pracy po godzinach złym samopoczuciem, oraz w części której twierdzi on, że nie korzystał z urlopu wypoczynkowego i pracował w nadgodzinach. Zeznania powoda w tej kwestii nie korespondują ze zgromadzonym materiałem dowodowym, w tym w szczególności z dokumentami w postaci: odpisu skoroszytu A 4 – dokumentującego wjazd i wyjazd pojazdów z zakładu pracy pozwanego za okres styczeń 2011 – grudzień 2011, ewidencją czasu pracy za lata 2007-2012 r.- szara teczka).

Sąd zważył, co następuje:

Ostatecznie pełnomocnik powoda z urzędu podtrzymał wszystkie żądania i wnioski i wniósł o przywrócenie do pracy i zasądzenie wynagrodzenia za czas pozostawania bez pracy w wysokości 1,5 – krotności wynagrodzenia tj. 4.613,40 złotych brutto na podstawie art. 58 k.p. lub o odszkodowanie w wysokości trzymiesięcznego wynagrodzenia tj. 9.226,80 złotych brutto, na podstawie art. 99 k.p. o odszkodowanie wysokości 6 tygodniowego wynagrodzenia tj. 4.258,52 złotych brutto, wynagrodzenie za grudzień 2011 r. w wysokości 430,00 złotych i częściowo styczeń 2012 r. – 334,78 złotych, ekwiwalent za niewykorzystany urlop wypoczynkowy 24 dni za 2011 r.- 3.515,04 złote brutto i 3 dni za 2012 r. – 439,38 złotych brutto, ponadto zmodyfikował żądanie zasądzenia odsetek ustawowych od należności (pkt 3 litera a-d k. 99 verte pisma procesowego pełnomocnika powoda z dnia 12 października 2012 r.) oraz o wynagrodzenie za godziny nadliczbowe w wysokości 15.000,00 złotych brutto stanowiącej 5-krotność miesięcznego wynagrodzenia wskazując na podstawę art. 322 k.p.c. (k. 99-99 verte-100 - pismo procesowe pełnomocnika powoda z urzędu z dnia 12 października 2012 r., k. 159- protokół rozprawy z dnia 22 lipca 2013 r.).

Zgodnie z treścią art. 52 § 1 pkt 1 k.p. pracodawca może rozwiązać umowę o pracę bez wypowiedzenia z winy pracownika w razie ciężkiego naruszenia przez pracownika podstawowych obowiązków pracowniczych. Zgodnie natomiast z art. 30 § 4 k.p. w oświadczeniu pracodawcy o rozwiązaniu umowy o pracę bez wypowiedzenia powinna być wskazana przyczyna uzasadniająca rozwiązanie umowy. Postępowanie dowodowe przed sądem pracy, w zakresie zasadności istnienia przyczyny rozwiązania umowy o pracę bez wypowiedzenia z winy pracownika, w

zasadzie ogranicza się do tego, że pracodawca jest obowiązany wykazać istnienie właśnie tej przyczyny, którą podał pracownikowi. Zgodnie z rozkładem ciężaru dowodów (art. 6 k.c.) to na pracodawcy ciąży obowiązek wykazania prawdziwości przyczyn wypowiedzenia umowy o pracę. Zaś w razie niespełnienia ww. przesłanek bądź naruszenia innych przepisów regulujących rozwiązanie umowy o pracę bez wypowiedzenia pracownikowi przysługują określone roszczenia względem pracodawcy. Stosownie do dyspozycji art. 56 § 1 k.p. pracownikowi, z którym rozwiązano umowę o pracę bez wypowiedzenia z naruszeniem przepisów o rozwiązywaniu umów o pracę w tym trybie, przysługuje roszczenie o przywrócenie do pracy na poprzednich warunkach albo odszkodowanie.

Dlatego też naistotniejszą kwestią w niniejszym postępowaniu była ocena przez sąd zasadności oraz prawdziwości wskazanej przez pozwanego przyczyny rozwiązania umowy o pracę bez wypowiedzenia. Jako przyczynę wskazano ciężkie naruszenie przez J. R. podstawowych obowiązków pracowniczych poprzez to, że nie wykonał poleceń bezpośrednich przełożonych w dniu 23 stycznia 2012 r. oraz samowolnie opuścił stanowisko pracy.

Ustawodawca nie wypowiedział się w przepisach Kodeksu pracy, co należy rozumieć pod pojęciem „ciężkiego naruszenia przez pracownika podstawowych obowiązków pracowniczych”. Za podstawowe należy uznać obowiązki wymienione w art. 211 k.p., 100 § 2 k.p. (katalog przykładowy), wynikające z układów zbiorowych pracy, jak również i te, które zgodnie z art. 104 k.p., art. 104(1)§ 1 k.p., określone są w regulaminie pracy. Ustalenie zakresu podstawowych obowiązków pracownika, sposobu ich naruszenia oraz stopnia zawinienia w ich niewykonywaniu lub nienależytym wykonywaniu, jest warunkiem prawidłowej oceny, czy naruszenie tych obowiązków było przyczyną uzasadniającą rozwiązanie przez pracodawcę stosunku pracy bez wypowiedzenia na podstawie art. 52 § 1 pkt 1 k.p. (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 28 października 1998 roku, sygn. akt I PKN 400/98, OSNAPiUS 1999/23/752). Zarówno podmiotowe jak i przedmiotowe znamiona zarzucanego pracownikowi przez pracodawcę naruszenia powinny być ponad wszelką wątpliwość wykazane przez pracodawcę. Ocenie sądu bowiem podlega to, czy naruszenie to dotyczyło podstawowych obowiązków oraz to, czy było ono ciężkie zarówno w ujęciu podmiotowym (w zakresie stopnia winy powódki w postaci zamiaru ewentualnego bądź ciężkiego niedbalstwa) jak i w ujęciu przedmiotowym, (co do zagrożenia interesów pracodawcy).

Zgodnie z art. 151 kodeksu pracy wykonywanie pracy w godzinach nadliczbowych dopuszczalne jest tylko w określonych sytuacjach. Po pierwsze, gdy trzeba prowadzić akcję ratowniczą po to, aby chronić życie lub zdrowie ludzkie, mienie lub środowisko albo usunąć awarię. Po drugie, kiedy w grę wchodzi szczególne potrzeby pracodawcy. O ile pierwszy przypadek nie budzi żadnych zastrzeżeń, drugi nasuwa sporo wątpliwości. Według judykatury Sądu Najwyższego „szczególne potrzeby” to te specjalne, niecodzienne, odróżniające się od zwykłych, związanych z prowadzoną działalnością. Z reguły pracownik nie może kwestionować zasadności polecenia pracy w nadgodzinach, bo jest to normalne polecenie służbowe. I nawet jego subiektywne przekonanie, że działania podejmowane przez pracodawcę są niepotrzebne, nie może zmienić tego, że odmowa wykonania dyspozycji bezpośrednich przełożonych, o ile nie są one niezgodne z prawem lub umową o pracę, przeczy podporządkowaniu pracownikowemu wynikającemu z art. 100 k.p. Podkreślić należy, iż co do zasady każda odmowa wykonania pracy w godzinach nadliczbowych traktowana będzie jako naruszenie obowiązków pracowniczych. Zgodnie z wyrokiem Sądu Najwyższego z 16 grudnia 1987 r. (I PRN 68/87) jeśli praca w godzinach nadliczbowych jest wykonywana w warunkach określonego już zmęczenia pracownika, to nie uzasadnia to jednak jego odmowy w wykonaniu polecenia pozostania po godzinach pracy, aby zakończyć usuwanie awarii. Podkreślić należy, że pracownik ma prawo odmówić pracy po godzinach jeżeli polecenie jego bezpośredniego przełożonego jest bezprawne lub narusza zasady współżycia społecznego. Jeżeli polecenie pracodawcy narusza zwykle zasady współżycia społecznego, podwładnemu pracownikowi wolno odmówić wykonywania pracy po godzinach np. w sytuacji w której pracownik nie ma innej osoby, która mogłaby zająć się jego dzieckiem czy chorym rodzicem w podeszłym wieku.

Przenosząc powyższe wywody na grunt niniejszej sprawy wskazać należy, że postępowanie dowodowe wykazało prawdziwość stawianych powodowi zarzutów. Bez wątplenia w dniu 23 stycznia 2012 r. u pracodawcy (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. zaszła potrzeba i konieczność przeprowadzenia prac instalacyjnych układu rozciągającego na maszynie MAM I – zainstalowanie dodatkowego zakupionego kompletu noży bocznych celem wykonania zlecenia. Prace te nie mogły być wykonane w innym czasie, ani następnego dnia. Powód odmawiając

wykonania polecenia pozostania dłużej w pracy i dokończenia pracy naruszył w sposób ciężki swoje podstawowe obowiązki pracownicze, narażając pracodawcę na szkodę – niezrealizowanie zlecenia.

Wobec powyższego żądanie przez powoda przywrócenia do pracy i zasądzenia wynagrodzenia za czas pozostawania bez pracy w wysokości 1,5 – krotności wynagrodzenia tj. 4.613,40 złotych brutto na podstawie art. 58 k.p. lub o odszkodowania w wysokości trzymiesięcznego wynagrodzenia tj. 9.226,80 złotych brutto za niezgodne z prawem rozwiązanie umowy o pracę bez zachowania okresu wypowiedzenia podlegało oddaleniu.

Odnośnie żądania przez powoda sprostowania świadectwa pracy zważyć należy, że powód nie odwoływał się od treści świadectwa pracy do pracodawcy, zatem jego roszczenie było przedwczesne. Nie wyczerpał on bowiem trybu przewidzianego w art. 97 §2¹ k.p. i w tym zakresie jego żądanie nie zasługiwało na uwzględnienie.

Odnośnie roszczenia formułowanego przez pełnomocnika powoda na podstawie art. 99 k.p. - odszkodowania wysokości 6 tygodniowego wynagrodzenia tj. 4.258,52 złotych podkreślić należy, iż strona powodowa na której spoczywał ciężar dowodu nie wykazała wysokości ani rozmiarów szkody, ani związku przyczynowego pomiędzy zwolnieniem powoda z pozwanej spółki w trybie dyscyplinarnym a szkodą.

Pełnomocnik z urzędu powoda wskazywał, iż nie jest możliwe sprecyzowanie żądania zasądzenia wynagrodzenia za pracę w godzinach nadliczbowych, jednak żądanie to zostało przez powoda uprawdopodobnione (k. 100- verte- pismo procesowe pełnomocnika powoda z urzędu z dnia 12 października 2012 r.). Ostatecznie pełnomocnik powoda z urzędu wniósł o zasądzenie wynagrodzenia za godziny nadliczbowe w wysokości 15.000,00 złotych brutto stanowiącej 5-krotność miesięcznego wynagrodzenia wskazując na podstawie art. 322 k.p.c. (k. 99-99 verte-100 - pismo procesowe pełnomocnika powoda z urzędu z dnia 12 października 2012 r., k. 159- protokół rozprawy z dnia 22 lipca 2013 r.).

Podkreślić należy, iż ciężar dowodu w zakresie czasu wykonywania pracy w godzinach nadliczbowych spoczywa zarówno na pracowniku, który dochodzi roszczeń z tego tytułu (art. 6 k.c. w związku z art. 300 k.p.), jak i na pracodawcy, który jest obowiązany do prowadzenia ewidencji czasu pracy (art. 129¹¹ k.p., obecnie art. 149 k.p.) (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 23.11.2001 r., I PKN 678/00). Zakres ewidencji czasu pracy (art. 149 k.p.) - z wyłączeniem pracowników wymienionych w § 2 - szczegółowo określa § 8 pkt 1 rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 28 maja 1996 r. w sprawie zakresu prowadzenia przez pracodawców dokumentacji w sprawach związanych ze stosunkiem pracy oraz sposobu prowadzenia akt osobowych pracownika (Dz.U.1996 nr 62, poz. 286). Ten przepis zobowiązuje pracodawcę do założenia i prowadzenia odrębnie dla każdego pracownika karty ewidencji czasu pracy w zakresie obejmującym pracę w poszczególnych dobach roboczych, w tym pracę w niedziele i święta, w porze nocnej, w godzinach nadliczbowych oraz w dni wolne od pracy wynikające z rozkładu czasu pracy w pięciodniowym tygodniu pracy, a także dyżury, urlopy, zwolnienia od pracy oraz inne usprawiedliwione i nieusprawiedliwione nieobecności w pracy. Ewidencja ta winna być załączona do akt osobowych pracownika.

W niniejszej sprawie pełnomocnik pozwanego podniósł skutecznie zarzut przedawnienia roszczenia o wynagrodzenie za pracę w nadgodzinach za lata 2006-2009 r. Ze zgromadzonego materiału dowodowego wynika, że u pozwanego pracodawcy występował nadgodziny, ale rzadko (k. 115- zeznania świadka R. Ć.). Bezpośredni przełożony mechaników R. Ć. prosił mechaników o pozostanie w pracy po swojej zmianie, nadgodziny były płatne albo były odbierane w postaci czasu wolnego (k. 115- zeznania świadka R. Ć.). Pracownicy informowali bezpośredniego przełożonego o odbiorze nadgodzin. W firmie obowiązywały dwa systemy ewidencjonowania czasu pracy: lista obecności podpisywana przy wejściu i karta zegarowa. Każdy pracownik wpisywał godzinę przyścia i wyjścia (k. 114-115- zeznania świadka R. Ć.). Z przedłożonego zestawienia godzin wjazdu i wyjazdu powoda do pracy za 2011 r. wynika, iż powód pracował w godzinach 7.00 -15.00. (załącznik do pisma procesowego pełnomocnika pozwanego 18 września 2012 r. k. 91-92, odpis skoroszytu A 4 – dokumentującego wjazd i wyjazd pojazdów z zakładu pracy pozwanego za okres styczeń 2011 – grudzień 2011, ewidencja czasu pracy za lata 2007-2012 r.- szara teczka).

W ocenie Sądu strona powodowa nie udowodniła pracy w nadgodzinach, w szczególności powód nie wskazał w które konkretne dni i w jakim wymiarze pracował w nadgodzinach. Uprawdopodobnienie żądania w tym zakresie

zeznaniem świadka J. K., który wskazał, iż przez trzy miesiące zatrudnienia w 2011 r. w pozwanej spółce wypracował około 40 godzin nadliczbowych, a powód pracował więcej od niego, jest w tym zakresie niewystarczające i nie ma tutaj zastosowania art. 322 k.p.c.

Odnosnie żądania ekwiwalentu pieniężnego za niewykorzystany urlop wypoczynkowy za 24 dni urlopu za 2011 r. i 3 dni urlopu za 2012 r., wynagrodzenia za grudzień 2011 r. i styczeń 2012 r. oraz żądania ustawowych odsetek, wskazać należy, iż ze zgromadzonego materiału dowodowego wynika, że powodowi został wypłacony ekwiwalent pieniężny za niewykorzystany urlop wypoczynkowy oraz wynagrodzenie. W 2011 r. powód J. R. miał do wykorzystania 26 dni urlopu oraz 12 dni urlopu zaległego. Powód przebywał na urlopie od 18 maja 2011 r. do 20 maja 2011 r. i od 11 lipca 2011 r. do 25 lipca 2011 r. (14 dni). W 2012 r. powód nie przebywał na urlopie wypoczynkowym. Wobec powyższego pozwana spółka wypłaciła powodowi ekwiwalent za niewykorzystany urlop wypoczynkowy za 24 dni zaległego urlopu (192 godziny) i 3 dni bieżącego za 2012 r. (24 godziny) łącznie 3.954,34 złote (załącznik do pisma procesowego pełnomocnika pozwanego 18 września 2012 r. k. 91-92, ewidencja czasu pracy za lata 2007-2012 r.- szara teczka). Powód J. R. w dniu 30 stycznia 2012 r. otrzymał świadectwa pracy datowane na dzień 23 stycznia 2012 r., w którym wskazano, że pozwana spółka wypłaciła powodowi ekwiwalent za niewykorzystany urlop wypoczynkowy za 24 dni zaległego urlopu (192 godziny) i 3 dni bieżącego za 2012 r. (24 godziny) (k. 6 – świadectwo pracy, ręczna adnotacja powoda na świadectwie pracy z 23 stycznia 2012 r. „30.01.2012 r. - otrzymałem świadectwo pracy”). Powód nie składał wniosku do pracodawcy o sprostowanie świadectwa pracy. Powód J. R. otrzymał wynagrodzenie za grudzień 2011 r. i styczeń 2012 r. (zaliczka 400 złotych data realizacji 12 marca 2012 r., 450,00 złotych data realizacji 09 marca 2012 r. za grudzień 2011 r. 1.779,90 złotych data realizacji 12 marca 2012 r. 764,31 złotych – zaliczka do wynagrodzenia za styczeń 2012 r.- data realizacji 16 marca 2012 r., 260,00 złotych zaliczka za styczeń 2012 r. data realizacji 4 kwietnia 2012 r.).

Mając powyższe na uwadze należało powództwo oddalić w całości.

O kosztach procesu orzeczono mając na względzie treść art. 98 k.p.c. oraz art. 102 k.p.c., zgodnie z którym w wypadkach szczególnych uzasadnionych Sąd może zasądzić od strony przegrywającej tylko część kosztów albo nie obciążać jej kosztami w ogóle. Przepis ten daje sądom pewną swobodę przy rozstrzygnięciu o zwrocie kosztów procesu.

Należy tu zwrócić uwagę na postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 14 stycznia 1974 r., II CZ 223/73, LEX nr 7379 zgodnie, z którym zastosowanie przez sąd art. 102 k.p.c. powinno być oceniane w całokształcie okoliczności, które by uzasadniały odstępstwo od podstawowych zasad decydujących o rozstrzygnięciu w przedmiocie kosztów procesu. Do kręgu tych okoliczności należy zaliczyć zarówno fakty związane z samym przebiegiem procesu, jak i fakty leżące na zewnątrz procesu zwłaszcza dotyczące stanu majątkowego (sytuacji życiowej). Okoliczności te powinny być oceniane przede wszystkim z uwzględnieniem zasad współzycia społecznego.

W ocenie Sądu Rejonowego to właśnie przede wszystkim względ na sytuację powoda przez pryzmat zasad współzycia społecznego nakazał Sądowi odstąpienie od obciążania powoda kosztami zastępstwa procesowego.

Z uwagi na powyższe Sąd orzekł jak w sentencji wyroku.